

חנוכה קני' ויקחו אליך שמן זית וך כתית למאור להעלות נר תמיד קני'.

(טז) גמ' אחד עשה כב"ש. ואע"ג דהלכה כדברי ז"ה, והעושה כדברי ז"ש לרצ יוסף קני' לא עשה ולא כלום ולרצ נחמן זר יחזק חייב מיתה, מ"מ צמחלות של הידור מלוא בעלמא מותר לעשות כז"ש קס.

(יז) גמ' מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ קסא. וצמחאי שאין שם רוח מלוא או גשם, אבל אם רוח מנשז או גשם יורד וצורר שיכבה מיד צריך להדליק צפנים על שולחנו קסב, דדמי לשעת הסכנה קסג. ואם עבר והדליק בחוץ ולא יכלה לעמוד צפני הרוח וכזתה הרי הוא כאלו לא הדליק קסד, וכמי שלא נתן זה שמן כשיעור קסה, וצריך לחזור ולהדליק צפנים קסו. אבל אם הדליק בחוץ ואח"כ בא רוח או גשם וכזתה אינו צריך לחזור ולהדליקה קסז.

(יב) גמ' לכל אחד ואחד קמח. מצני ציתו הגדולים קמט, בין אנשים ובין נשים קי, אבל על קטנים שאין מחוייבין צמלות, אינו מדליק קנא.

(יג) גמ' והמהדרין מן המהדרין. פי' צני אדם שמהדרין ביותר קנב ועושין מלוא מן המוצח' קנג. וי"מ צני אדם שמדקדקין הרבה צמלות קנד.

(יד) גמ' בית שמאי אומרים וכו' ובית הלל אומרים וכו'. פי' החצורה הנוטה לדעת שמאי אומרים וכו', והחצורה הנוטה לדעת הלל אומרים וכו'. ונקראים בכל מקום 'צית' שמאי ו'צית' הלל צציל שתלמידי האדם הם אנשי ציתו קנה.

(טו) גמ' בנגד פרי החג. - דסמוך למלוות של יו"ט סוכות צמורה קני נרמו נרות

יד אהרן

המועדות למדנו שהוא יו"ט כשאר ימים טובים]. קנט. בברכות יא ע"א. קס. ריטב"א. [ועי' מש"כ לעיל יח. ברש"י ד"ה כלי לבן וכו' ומחמירין על עצמן כב"ש, בהערה פב]. וכן מצינו כמה ראשונים שכתבו 'שהמנהג' כדברי ב"ה: ראבי"ה (סי' תתמג): "ונהגו העם כב"ה". המנהג: "ונהגו כל ישראל כב"ה דקי"ל כוותיהו". ובתשובות הגאונים החדשות (סי' קעז) כתב שבבית עשו כמהדרין, ובבית הכנסת עשו כמהדרין מן המהדרין וכב"ה, וכך יפה לעשות. וע"ע מש"כ אצל הערה רכח בשם אבודרהם. קסא. ברי"ף כ"א: "ת"ר מצות נר חנוכה להניחה וכו'". קסב. ר' שרירא גאון (הובא בספר הנר) ר' האי גאון (הובא בר' פרחיה) סדר רב עמרם גאון (סדר חנוכה) וריטב"א (בשם רבו). [הריטב"א לא כתב שמדליקה על שלחנו, אלא: "מדליקה בפנים בביתו". ואפשר שלדעתו מדליקו מבפנים בפתח ביתו או בחלון הסמוכה לרה"ר, עי' מש"כ לקמן כב. בגמ' מצוה להניחה וכו', ובהערות]. קסג. ר' האי גאון. [יש לציין שרה"ג כתב דין זה לגבי הדר בעליה שמדליק בחלון מבחוץ (עי' מש"כ באות מט אצל הערה שנו), וצ"ב למה לא אמרה לגבי המדליק על פתח ביתו מבחוץ]. קסד. רש"ג ורה"ג שם, ושור"ת בעלי התוס' (סי' ב, בשם ר' משלם). קסה. פסקי ריא"ו. קסו. הנ"ל בהערות קסד-קסה. ועי' מש"כ בהערה צב אם חוזר ומברך. קסז. ר' האי גאון. ועי' בשור"ת בעלי התוס' שם שהקשה היאך מדליקין מבחוץ והא רוח מצוייה לבוא. ותיירץ 'שמה

קמח. לשון 'לכל אחד ואחד' משמע שבעל הבית מדליק נר לכל אחד ואחד מבני הבית, ולא שהם מדליקים בעצמם. וכן משמע ברש"י (ד"ה והמהדרין) תוס' (ד"ה והמהדרין) פסקי ריא"ו (הובא בהערה קנא) מאירי ורמב"ם (פ"ד ה"ב). אבל הרמ"א (סי' תרעא סעיף ב) פסק שכל אחד ואחד מבני הבית מדליקין לעצמם. ועי' פתח הדביר (על העיטור, הל' חנוכה אות כא) ושור"ת מועדים וזמנים (ח"ב סי' קלג). קמט. מאירי. קנ. רמב"ם (פ"ד ה"א מהל' חנוכה) ופסקי ריא"ו. ומשמע דאיש ואשתו צריכים ב' נרות, אבל בשור"ת מהרש"ל (סי' פה) כתב דאיש ואשתו מספיק להם נר אחד, ועי' פרמ"ג (סי' תרעא מש"ז ס"ק א). קנא. פסקי ריא"ו, והובא במג"א (סי' תרעז ס"ק ח). ואין בזה מצות חינוך כיון שאין זה אלא הידור מצוה (ביה"ל סי' תרעה ד"ה ולדידן). קנב. מאירי. קנג. רמב"ם שם. קנד. ריבב"ן. קנה. שור"ת בנימין זאב סי' קצב. והביא דברי רש"י במסכת מכות (כג: ד"ה בבית) על מה שאמרו שם שהופיע רוח הקודש 'בבית דינו של שם' במעשה של יהודה ותמר, ושם כבר לא היה חי או 'אלא בית דין של אחיו מבניו ותלמידיו, וקרי ליה בית דין של שם כמו בית שמאי ובית הלל'. קנו. ויקרא כג, לג-מז. קנז. שם כד, ב. קנח. שבלי הלקט סי' קפה, שכן מצא בטעמי ר' יהודה החסיד. ועי' ח"א מהרש"א, [במחזור ויטרי סי' רלד הביא ג"כ הרמו לנר חנוכה, וז"ל: "רמו לחנוכה מן התורה, שכתוב אחר כל המועדות בפרשת אמור: ויקחו אליך שמן זית וך", וכו', ומדכתביה עם